

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

BÁO CÁO TÓM TẮT
ĐỀ TÀI KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ CẤP ĐẠI HỌC

Tên đề tài:

**ẢNH HƯỞNG CỦA ĐẦU TƯ TRỰC TIẾP NƯỚC NGOÀI
TỚI QUÁ TRÌNH CÔNG NGHIỆP HÓA, HIỆN ĐẠI HÓA TẠI
TỈNH THÁI NGUYÊN**

Mã số: ĐH 2017 - TN08 - 01

Chủ nhiệm đề tài: *TS. Nguyễn Thị Thúy Vân*

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2019

THÀNH VIÊN THAM GIA VÀ ĐƠN VỊ PHỐI HỢP CHÍNH

1. Những thành viên tham gia nghiên cứu đề tài

- PGS.TS Hoàng Thị Thu – Trường ĐH Kinh tế và QTKD
- PGS.TS. Đỗ Quang Quý – Trường ĐH Kinh tế và QTKD
- TS. Nguyễn T. Phương Hào – Trường ĐH Kinh tế và QTKD
- TS. Nguyễn Tiến Long – Trường ĐH Kinh tế và QTKD
- TS. Đỗ Thị Hòa Nhã – Trường ĐH Kinh tế và QTKD
- ThS. Nguyễn Ngọc Hoa – Trường ĐH Kinh tế và QTKD
- ThS. Đặng Kim Oanh – Trường ĐH Kinh tế và QTKD
- ThS. Nguyễn Xuân Vinh – Trường Cao đẳng Kinh tế kỹ thuật, ĐHTN
- ThS. Đinh Trọng Ân – Trường ĐH Kinh tế và QTKD

2. Đơn vị phối hợp chính

- Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh
- Cục Thống kê tỉnh Thái Nguyên
- Sở Kế hoạch và Đầu tư tỉnh Thái Nguyên

THÔNG TIN KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

1. Thông tin chung

- Tên đề tài: Ảnh hưởng của đầu tư trực tiếp nước ngoài tới quá trình CNH, HĐH tại tỉnh Thái Nguyên.

- Mã số: ĐH2017 – TN08 – 01

- Chủ nhiệm đề tài: TS. Nguyễn Thị Thúy Vân

- Tổ chức chủ trì: Trường ĐH Kinh tế & QTKD

- Thời gian thực hiện: 01/2017 - 12/2018

2. Mục tiêu

2.1. Mục tiêu chung

Mục tiêu chung của đề tài là nghiên cứu ảnh hưởng của FDI đến CNH, HĐH tại tỉnh Thái Nguyên. Trên cơ sở kết quả nghiên cứu, các giải pháp chính sách được đề xuất nhằm thu hút và sử dụng có hiệu quả nguồn vốn FDI góp phần thúc đẩy quá trình CNH, HĐH tại tỉnh Thái Nguyên trong thời gian tới.

2.2. Mục tiêu cụ thể

- Hệ thống hóa, làm rõ các vấn đề lý luận về FDI, CNH và vai trò của FDI tới quá trình CNH, HĐH;

- Phân tích thực trạng thu hút, sử dụng FDI và quá trình CNH, HĐH tại tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 1995 – 2016;

- Phân tích ảnh hưởng của FDI tới CNH tỉnh Thái Nguyên trong giai đoạn 1995 – 2016;

- Đề xuất các giải pháp chính sách huy động và sử dụng FDI nhằm thúc đẩy quá trình CNH tại tỉnh Thái Nguyên.

3. Tính mới và tính sáng tạo

Đề tài làm rõ thực trạng công nghiệp hóa, hiện đại hóa ở địa phương cấp tỉnh trong suốt giai đoạn 1995 – 2016 thông qua nhiều chỉ tiêu như tăng trưởng kinh tế, chuyển dịch cơ cấu kinh tế, chuyển dịch cơ cấu lao động, đô thị hóa và đặc biệt là chỉ số Công nghiệp hóa tổng hợp bao gồm các chỉ tiêu về kinh tế, xã hội và môi trường. Đề tài đã sử dụng phương pháp phân tích định lượng để lượng hóa ảnh hưởng của vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài đến các tiêu chí đo lường công nghiệp hóa, hiện đại hóa.

4. Kết quả nghiên cứu

- Hệ thống hóa và làm rõ cơ sở lý luận và thực tiễn về FDI: khái niệm, đặc điểm, phân loại, các yếu tố ảnh hưởng đến thu hút FDI vào địa phương cấp tỉnh, kinh nghiệm thu hút FDI;

- Hệ thống hóa và làm rõ cơ sở lý luận và thực tiễn về CNH, HĐH: quan niệm về CNH, HĐH, sự cần thiết phải tiến hành CNH, HĐH, nội dung CNH, HĐH, các chỉ tiêu đo lường và các nhân tố ảnh hưởng đến quá trình CNH, HĐH;

- Thực trạng thu hút FDI và quá trình CNH, HĐH tại tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 1995 – 2016 thông qua phân tích thực trạng tăng trưởng kinh tế, chuyển dịch cơ cấu kinh tế, chuyển dịch cơ cấu lao động, đô thị hóa và Chỉ số công nghiệp hóa;

- Phân tích ảnh hưởng của FDI tới CNH tỉnh Thái Nguyên trong giai đoạn 1995 – 2016;
- Đề xuất các giải pháp chính sách huy động và sử dụng FDI nhằm thúc đẩy quá trình CNH tại tỉnh Thái Nguyên gồm giải pháp thu hút FDI và giải pháp sử dụng FDI.

5. Sản phẩm

5.1. Sản phẩm khoa học

1. Nguyễn Thị Thùy Dung, Đinh Thị Vững, Nguyễn Thị Thúy Vân (2018), “Đầu tư trực tiếp nước ngoài tại Việt Nam trong bối cảnh hội nhập kinh tế quốc tế”, *Tạp chí Khoa học và Công nghệ - Đại học Thái Nguyên*, 188(12/3), tr. 93 – 97.

2. Nguyễn Thị Thúy Vân, Đặng Kim Oanh, Nguyễn Thị Thùy Dung (2018), “Đầu tư trực tiếp nước ngoài với chuyển dịch cơ cấu lao động theo hướng công nghiệp hóa tại tỉnh Thái Nguyên”, *Tạp chí Khoa học và Công nghệ - Đại học Thái Nguyên*, 191(15), tr.123 – 129.

3. Triệu Văn Huân, Đinh Trọng Ân (2018), “Đánh giá tác động của FDI đến GRDP công nghiệp trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 1995 – 2016”, *Tạp chí Kinh tế Châu Á – Thái Bình Dương*, 515, tr. 97 – 99.

4. Nguyễn Tiến Long, Nguyễn Chí Dũng (2018), “Vai trò của khu vực FDI với tăng NSLĐ ở Việt Nam”, *Tạp chí Kinh tế và QTKD*, 5, tr. 34 – 41.

5. Nguyễn Thị Thúy Vân, Nguyễn Ngọc Hoa (2017), “Thực trạng thu hút FDI tại Việt Nam”, *Tạp chí Tài Chính*, 670, tr. 76 -78.

6. Nguyễn Thị Thúy Vân, Nguyễn Thị Phương Hào, Đỗ Thùy Ninh (2018), *Đầu tư trực tiếp nước ngoài với quá trình CNH, HDH tỉnh Thái Nguyên*, Sách chuyên khảo, Nxb Đại học Thái Nguyên.

5.2. Sản phẩm đào tạo

1. Dương Khánh Linh (2017), *Thực trạng thu hút vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài tại tỉnh Thái Nguyên trong thời kỳ CNH, HDH*, Khóa luận tốt nghiệp, giảng viên hướng dẫn TS. Nguyễn Thị Thúy Vân

2. Lê Ngọc Quyên (2017), *Tăng cường đầu tư phát triển nhằm chuyển dịch cơ cấu kinh tế ngành của tỉnh Thái Nguyên*, Luận văn thạc sĩ, giảng viên hướng dẫn TS. Nguyễn Thị Phương Hào

3. Nguyễn Thị Huyền Giang (2017), *Giải pháp thu hút đầu tư trực tiếp nước ngoài vào các KCN tại thị xã Phổ Yên tỉnh Thái Nguyên*, Luận văn thạc sĩ, giảng viên hướng dẫn PGS.TS. Hoàng Thị Thu

4. Nguyễn Thị Thúy Vân (2017), *Nghiên cứu tác động của đầu tư trực tiếp nước ngoài tới công nghiệp hóa tỉnh Thái Nguyên*, Luận án tiến sĩ, bảo vệ tháng 12 năm 2017.

5.3. Sản phẩm ứng dụng

Báo cáo phân tích: *Ảnh hưởng của đầu tư trực tiếp nước ngoài tới quá trình CNH, HDH tại tỉnh Thái Nguyên*.

6. Phương thức chuyển giao, địa chỉ ứng dụng, tác động và lợi ích mang lại của kết quả nghiên cứu.

- Kết quả nghiên cứu là tài liệu tham khảo bổ ích cho các địa phương, đặc biệt là tỉnh Thái Nguyên trong quá trình ra quyết định về thu hút FDI và thực hiện CNH, HĐH;

- Kết quả nghiên cứu có thể ứng dụng trong giảng dạy và nghiên cứu khoa học tại các trường khối ngành kinh tế, kinh doanh và quản lý.

Ngày 12 tháng 4 năm 2019

Tổ chức chủ trì

Chủ nhiệm đề tài

TS. Nguyễn Thị Thúy Vân

INFORMATION ON RESEARCH RESULTS

1. General information

- Project title: The impacts of foreign direct investment on industrialization and modernization in Thai Nguyen Province

- Code number: DH 2017 - TN08 - 01

- Coordinator: Nguyen Thi Thuy Van

- Implementing institution: Thainguyn University of Economics and Business Administration - TNU

- Duration: from 01/2017 to 12/2018

2. Objective(s)

2.1. General objective

The general objective of the research is to study the impact of FDI on industrialization and modernization in Thai Nguyen province. Based on research results, policy solutions are proposed to attract and use FDI effectively to promote industrialization and modernization in Thai Nguyen province in the coming time.

2.2. Specific objectives

- Overview and clarify theoretical issues of FDI, industrialization and the role of FDI on industrialization and modernization.

- Analysis of the status of attracting, using FDI and the process of industrialization and modernization in Thai Nguyen province in the period 1995-2016;

- Analysis the impact of FDI on industrialization and modernization in Thai Nguyen province in the period of 1995-2016;

- Propose policy solutions to attract and use FDI to promote the industrialization process in Thai Nguyen province.

3. Creativeness and innovativeness

The research clarified the status of industrialization and modernization at provincial level during the period 1995-2016 through criteria such as economic growth, economic restructuring, labor restructuring, urbanization and especially the index of general industrialization. The research used quantitative analysis method to quantify the impact of foreign direct investment on the criteria of industrialization and modernization.

4. Research results

- Overview and clarify theoretical and practical of FDI: concepts, characteristics, classification, factors affecting FDI attraction to provincial level, experience in FDI attraction;

- Overview and clarify theoretical and practical of industrialization and modernization: the concept of industrialization and modernization, the necessity to conduct industrialization and modernization, the contents of industrialization and modernization, measurement criteria and factors affecting the process of industrialization and modernization

-The current status of attracting FDI and the process of industrialization and modernization in Thai Nguyen province in the period 1995-2016 through analyzing the situation of economic growth, economic restructuring, labor restructuring, urbanization and Industrialization index;

- Analysis the impact of FDI on industrialization in Thai Nguyen province in the period of 1995-2016;

- Propose policy solutions to attract and use FDI to promote the industrialization process in Thai Nguyen province including solutions to attract FDI and solutions to use FDI.

5. Products

5.1. Scientific Products

1. Nguyen Thi Thuy Dung, Dinh Thi Vung, Nguyen Thi Thuy Van (2018), "Foreign direct investment in Vietnam in the context of international economic integration", *Journal of Science and Technology - Thai Nguyen University*, 188(12/3), p. 93 – 97.

2. Nguyen Thi Thuy Van, Dang Kim Oanh, Nguyen Thi Thuy Dung (2018), "Foreign direct investment with shifting labour structure towards industrialization in Thai Nguyen province over period of 1997 2016", *Journal of Science and Technology - Thai Nguyen University*, 191(15), p. 123 – 129.

3. Trieu Van Huan, Dinh Trong An (2018), "Assessing the impact of FDI on industrial GRDP in Thai Nguyen province in the period of 1995 - 2016", *Asia-Pacific Economic Review*, 515, p. 97 - 99.

4. Nguyen Tien Long, Nguyen Chi Dung (2018), "The role of the FDI sector in increasing labor productivity in Vietnam", *Economic and Business Administration Journal*, 5, p. 34 – 41.

5. Nguyen Thi Thuy Van, Nguyen Ngoc Hoa (2017), "The situation of attracting FDI in Vietnam", *Finance Journal*, 670, p. 76 -78.

6. Nguyen Thi Thuy Van, Nguyen Thi Phuong Hao, Do Thuy Ninh (2018), *Foreign direct investment with the process of industrialization and modernization of Thai Nguyen province*, Monographs, Thai Nguyen University Publishing.

5.2. Training Products

1. Duong Khanh Linh (2017), *The situation of attracting foreign direct investment in Thai Nguyen province in the period of industrialization and modernization*, Graduation paper, Advisor Nguyen Thi Thuy Van, PhD.

2. Le Ngoc Quyen (2017), *Enhancing development investment to restructure the economic sector of Thai Nguyen province*, Master thesis, Advisor Nguyen Thi Phuong Hao, PhD.

3. Nguyen Thi Huyen Giang (2017), *Solutions to attract foreign direct investment in industrial parks in Pho Yen town, Thai Nguyen province*, Master thesis, Advisor Assoc.Prof. Hoang Thi Thu, PhD.

4. Nguyen Thi Thuy Van (2017), *Study the impact of foreign direct investment on industrialization of Thai Nguyen province*, PhD thesis

5.3. Application Product

Research paper "Influence of foreign direct investment on industrialization and modernization in Thai Nguyen province".

6. Transfer alternatives, application institutions, impacts and benefits of research results

- The research result is a useful reference for localities, especially Thai Nguyen province, in the decision-making process on FDI attraction and industrialization and modernization;
- The research result can be applied in teaching and scientific research at economic, business and management schools.

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

CNH, HĐH là xu thế phát triển tất yếu của mọi quốc gia, đặc biệt là các nước đang phát triển như Việt Nam. CNH, HĐH với mục tiêu là chuyển từ nước nông nghiệp nghèo nàn, lạc hậu sang xã hội phát triển với việc thực hiện các chỉ tiêu về kinh tế, xã hội và môi trường đạt mức chuẩn nhất định. Việt Nam đang trong quá trình thực hiện CNH, HĐH. Xuất phát từ thực tiễn 30 năm đổi mới đất nước, Đảng và nhà nước ta đã xác định CNH, HĐH là con đường đúng đắn để đưa đất nước thoát khỏi nghèo nàn, lạc hậu. Chính vì vậy, việc nghiên cứu ảnh hưởng của các nguồn lực, trong đó có nguồn vốn đầu tư, đặc biệt là nguồn vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài tới quá trình CNH, HĐH là hết sức cần thiết.

Thái Nguyên là một tỉnh thuộc khu vực Trung du và Miền núi phía Bắc của Việt Nam, là trung tâm văn hóa, giáo dục của khu vực. Trong những năm qua, Thái Nguyên đã phát huy sức mạnh nội lực cùng với tận dụng ngoại lực để đẩy mạnh quá trình CNH, sớm đưa Thái Nguyên trở thành tỉnh công nghiệp theo hướng hiện đại theo Nghị quyết Đảng bộ tỉnh lần thứ XIX đề ra. Là một tỉnh có nhiều ưu đãi trong phát triển ngành công nghiệp, Thái Nguyên đã biết tận dụng có hiệu quả những nguồn lực này để đẩy mạnh phát triển công nghiệp, từ đó có những tác động lan tỏa sang các ngành kinh tế khác. Nhờ đó, Thái Nguyên đã đạt được nhiều thành tựu trên tất cả các lĩnh vực kinh tế, văn hóa – xã hội, bảo vệ môi trường. Tăng trưởng kinh tế của tỉnh liên tục tăng lên qua các giai đoạn phát triển, cơ cấu kinh tế chuyển dịch theo hướng tăng tỷ trọng ngành công nghiệp, dịch vụ, giảm tỷ trọng ngành nông nghiệp. Cơ cấu lao động của tỉnh Thái Nguyên cũng chuyển dịch theo hướng tích cực, trong đó tỷ trọng lao động nông nghiệp có xu hướng giảm xuống và tỷ trọng lao động công nghiệp và dịch vụ có xu hướng tăng lên. Quá trình đô thị hóa trên địa bàn tỉnh diễn ra với tốc độ khá nhanh.

Cùng với quá trình CNH, HĐH hoạt động thu hút và sử dụng nguồn vốn FDI vào tỉnh Thái Nguyên ngày càng hiệu quả. Số dự án, quy mô dự án, tỷ lệ giải ngân vốn có xu hướng tăng lên. Thực tế cho thấy, nguồn vốn FDI và khu vực có vốn FDI có ảnh hưởng rất lớn đối với quá trình CNH, HĐH ở Việt Nam nói chung và tỉnh Thái Nguyên nói riêng thông qua những đóng góp trong việc thúc đẩy ngành công nghiệp phát triển từ đó thúc đẩy quá trình phát triển KT–XH của tỉnh. Chính vì vậy, đánh giá thực trạng thu hút FDI, quá trình CNH, HĐH và ảnh hưởng của nguồn vốn này có ý nghĩa quan trọng và nhóm tác giả đã lựa chọn đề tài “*Ảnh hưởng của đầu tư trực tiếp nước ngoài tới quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa tỉnh Thái Nguyên*” để nghiên cứu nhằm xác định rõ ảnh hưởng của FDI đến CNH, HĐH tỉnh Thái Nguyên, từ đó đề xuất các giải pháp chính sách huy động và sử dụng có hiệu quả nguồn vốn FDI gắn với thúc đẩy quá trình CNH, HĐH của tỉnh.

2. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài

2.1. Mục tiêu chung

Mục tiêu chung của đề tài là nghiên cứu ảnh hưởng của FDI đến CNH, HĐH tại tỉnh Thái Nguyên. Trên cơ sở kết quả nghiên cứu, các giải pháp chính sách được đề xuất nhằm thu hút và sử dụng có hiệu quả nguồn vốn FDI góp phần thúc đẩy quá trình CNH, HĐH tại tỉnh Thái Nguyên trong thời gian tới.

2.2. Mục tiêu cụ thể

- Hệ thống hóa, làm rõ các vấn đề lý luận về FDI, CNH và vai trò của FDI tới quá trình CNH, HĐH
- Phân tích thực trạng thu hút, sử dụng FDI và quá trình CNH, HĐH tại tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 1995 – 2016;
- Phân tích ảnh hưởng của FDI tới CNH tỉnh Thái Nguyên trong giai đoạn 1995 – 2016;
- Đề xuất các giải pháp chính sách huy động và sử dụng FDI nhằm thúc đẩy quá trình CNH tại tỉnh Thái Nguyên

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của đề tài

3.1. Đối tượng nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu của đề tài là FDI, quá trình CNH, HĐH và ảnh hưởng của FDI tới quá trình CNH, HĐH ở một địa phương cấp tỉnh

3.2. Phạm vi nghiên cứu

- Về không gian: Nghiên cứu được thực hiện tại tỉnh Thái Nguyên.
- Về thời gian: Nghiên cứu và thu thập số liệu từ năm 1995 đến năm 2016
- Về nội dung: Đề tài tập trung phân tích ảnh hưởng tích cực của FDI đối với quá trình CNH, HĐH tại tỉnh Thái Nguyên.

4. Bố cục đề tài

Ngoài phần mở đầu, kết luận và danh mục tài liệu tham khảo, đề tài được kết cấu 4 chương:

Chương 1: Tổng quan nghiên cứu về ảnh hưởng của FDI tới CNH, HĐH và phương pháp nghiên cứu

Chương 2: Lý luận về ảnh hưởng của FDI đến quá trình CNH, HĐH

Chương 3: Kết quả nghiên cứu ảnh hưởng của FDI đối với quá trình CNH, HĐH tại tỉnh Thái Nguyên

Chương 4: Một số giải pháp tăng cường thu hút và sử dụng FDI nhằm thúc đẩy quá trình CNH, HĐH tỉnh Thái Nguyên

CHƯƠNG 1: TỔNG QUAN NGHIÊN CỨU VỀ ẢNH HƯỞNG CỦA FDI TỚI CÔNG NGHIỆP HÓA, HIỆN ĐẠI HÓA VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

1.1. Tổng quan tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài

1.1.1. Những nghiên cứu về công nghiệp hóa, hiện đại hóa

1.1.1.1. Các nghiên cứu về nội hàm công nghiệp hóa, hiện đại hóa

1.1.1.2. Các công trình nghiên cứu về tiêu chí đánh giá công nghiệp hóa, hiện đại hóa ở phạm vi quốc gia

1.1.1.3. Các công trình nghiên cứu về tiêu chí đo lường công nghiệp hóa, hiện đại hóa ở phạm vi địa phương

1.1.2. Những nghiên cứu về ảnh hưởng của FDI đối với công nghiệp hóa, hiện đại hóa

1.2. Số liệu và phương pháp nghiên cứu

1.2.1. Số liệu nghiên cứu

Trong nghiên cứu này, mọi ước lượng và kiểm định giả thuyết đều dựa trên số liệu cấp tỉnh ở Thái Nguyên trong giai đoạn 1995 – 2016. Năm 1995 là năm đầu tiên dự án FDI được thực hiện trên địa bàn tỉnh. Với đặc thù của địa bàn nghiên cứu, nghiên cứu này sử dụng mẫu quan sát nhỏ với cỡ mẫu $n = 22$. Số liệu cấp tỉnh Thái Nguyên được thu thập và tính toán chủ yếu từ Niên giám thống kê tỉnh Thái Nguyên qua các năm, từ năm 1995 đến 2016.

1.2.2. Cách tiếp cận và phương pháp nghiên cứu

1.2.2.1. Cách tiếp cận

1.2.2.2. Phương pháp nghiên cứu

CHƯƠNG 2: LÝ LUẬN VỀ ẢNH HƯỞNG CỦA FDI ĐẾN QUÁ TRÌNH CÔNG NGHIỆP HÓA, HIỆN ĐẠI HÓA

2.1. Đầu tư trực tiếp nước ngoài

2.1.1. Khái niệm đầu tư trực tiếp nước ngoài

2.1.2. Đặc điểm của đầu tư trực tiếp nước ngoài

2.1.3. Phân loại đầu tư trực tiếp nước ngoài

2.1.4. Các yếu tố ảnh hưởng đến thu hút và sử dụng FDI

2.2. Công nghiệp hóa, hiện đại hóa

2.2.1. Quan niệm về công nghiệp hóa, hiện đại hóa

2.2.2. Sự cần thiết phải tiến hành công nghiệp hóa, hiện đại hóa

2.2.3. Nội dung của công nghiệp hóa, hiện đại hóa

2.2.4. Các tiêu chí đánh giá công nghiệp hóa, hiện đại hóa

2.2.4.1. Tăng trưởng kinh tế

2.2.4.2. Cơ cấu kinh tế

2.2.4.3. Cơ cấu lao động

2.2.4.4. Đô thị hóa

2.2.4.5. Chỉ số công nghiệp hóa

2.2.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến công nghiệp hóa, hiện đại hóa

2.3. Ảnh hưởng tích cực của FDI tới quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa

2.4. Cơ sở thực tiễn về FDI với quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa

2.4.1. Kinh nghiệm thu hút FDI tại Việt Nam

2.4.2. Kinh nghiệm thu hút FDI để thực hiện CNH, HĐH tại tỉnh Vĩnh Phúc

2.4.3. Kinh nghiệm thu hút FDI để thực hiện CNH, HĐH tại tỉnh Bắc Ninh

2.4.4. Bài học kinh nghiệm cho tỉnh Thái Nguyên

CHƯƠNG 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU ẢNH HƯỞNG CỦA FDI TỚI QUÁ TRÌNH CNH, HĐH TẠI TỈNH THÁI NGUYÊN

3.1. Đặc điểm tự nhiên, kinh tế - xã hội tỉnh Thái Nguyên có ảnh hưởng đến thu hút FDI và thực hiện công nghiệp hóa, hiện đại hóa

3.1.1. Vị trí địa kinh tế và nguồn tài nguyên thiên nhiên

3.1.2. Tiềm lực kinh tế

3.1.3. Nguồn nhân lực

3.1.4. Tiềm lực khoa học công nghệ

3.1.5. Chính quyền địa phương

3.2. Thực trạng đầu tư trực tiếp nước ngoài tại tỉnh Thái nguyên giai đoạn 1995 - 2016

3.2.1. Kết quả thu hút và sử dụng FDI tại tỉnh Thái Nguyên

3.2.1.1. Quy mô FDI

Năm 1995, dự án FDI đầu tiên trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên được thực hiện với số vốn thực hiện là 23,2 triệu USD. Tính đến hết năm 2016, Thái Nguyên có tổng số dự án FDI là 142 dự án được thực hiện, với quy mô bình quân dự án là 51,16 triệu USD. Tuy nhiên, vốn FDI thu hút không đều qua các năm, chủ yếu tập trung ở những năm gần đây.

3.2.1.2. Thu hút FDI theo hình thức đầu tư

FDI theo hình thức đầu tư trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên chủ yếu được thực hiện dưới hình thức 100% vốn nước ngoài.

3.2.1.3. Thu hút FDI theo ngành kinh tế

Các dự án FDI ở Thái Nguyên chủ yếu tập trung vào ngành công nghiệp chế biến và chế tạo, chiếm khoảng 80% số dự án và 99% về quy mô vốn.

3.2.1.4. Thu hút FDI theo đối tác đầu tư chủ yếu

Đến hết năm 2016, tỉnh Thái Nguyên có 10 đối tác FDI thực hiện đầu tư tại địa bàn tỉnh, trong đó Hàn Quốc là đối tác đầu tư lớn nhất.

3.2.2. Đánh giá chung về hoạt động FDI tại tỉnh Thái Nguyên

3.2.2.1. Những kết quả đạt được

3.2.2.2. Những tồn tại và nguyên nhân

(i) Lượng vốn FDI đăng ký, thực hiện, quy mô dự án và tỷ lệ giải ngân vốn có sự biến động rất lớn qua từng năm và không theo chiều hướng cụ thể. Thực tế này gây khó khăn trong xây dựng chính sách huy động các nguồn lực phát triển KT - XH.

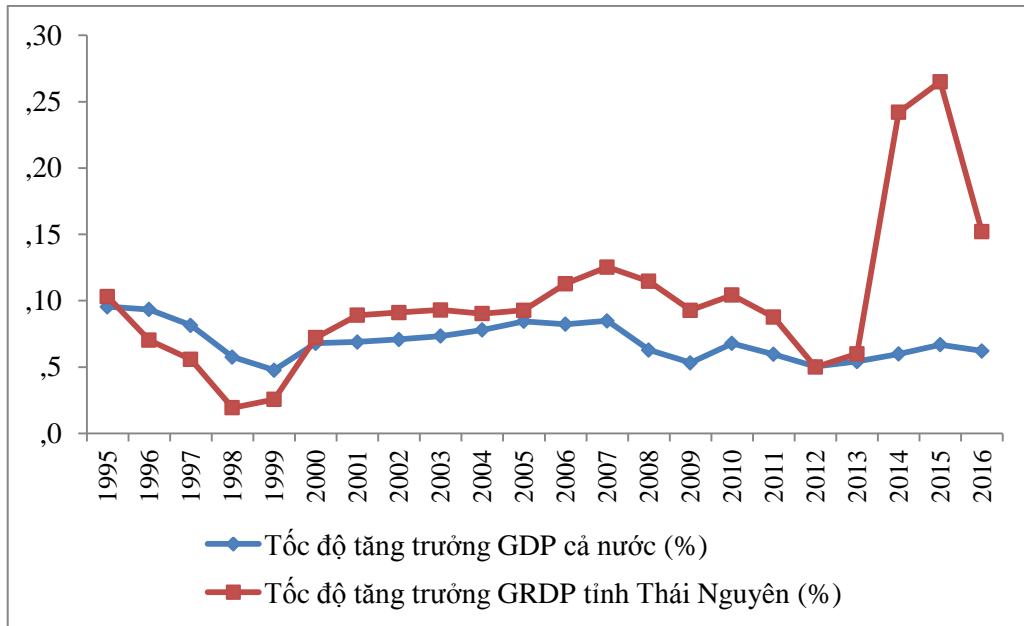
(ii) Giống như cả nước, các dự án FDI tỉnh Thái Nguyên chủ yếu đầu tư dưới hình thức 100% vốn FDI (chiếm 94% số dự án và 99,39% vốn đầu tư), do vậy nhiều lợi ích từ thu hút FDI như chuyển giao công nghệ, kỹ năng quản lý và tổ chức đối với các doanh nghiệp địa phương không đạt được như mong đợi.

(iii) Các đối tác FDI ở một số quốc gia phát triển như Mỹ, Pháp, Canada cũng đã đầu tư vào Thái Nguyên, tuy nhiên cho đến nay mới chỉ có một dự án được triển khai, chưa thu hút được các nhà đầu tư mới ở các quốc gia này.

3.3. Thực trạng công nghiệp hóa tỉnh Thái Nguyên

3.3.1. Tăng trưởng kinh tế

Dưới tác động của cuộc khủng hoảng kinh tế tài chính năm 1997, tăng trưởng kinh tế cả nước và tỉnh Thái Nguyên sụt giảm, tuy nhiên kinh tế tỉnh Thái Nguyên phục hồi nhanh chóng hơn so với cả nước. Tăng trưởng kinh tế tỉnh Thái Nguyên và cả nước được thể hiện như Biểu đồ 3.3.

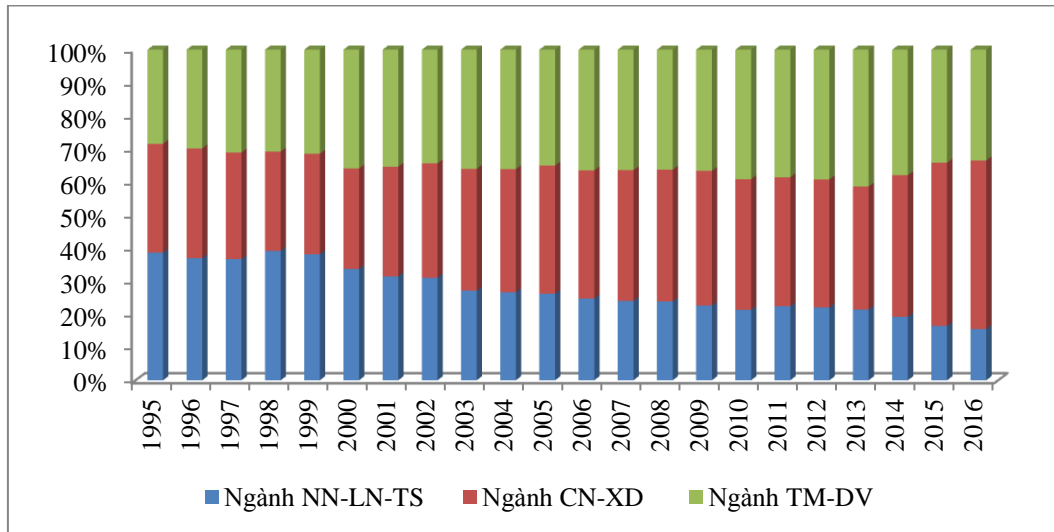

Biểu đồ 3.3: Tăng trưởng kinh tế tỉnh Thái Nguyên so với cả nước, 1995-2016

Nguồn: TCTK và NGTK tỉnh Thái Nguyên

3.3.2. Cơ cấu kinh tế

Cơ cấu kinh tế tỉnh Thái Nguyên trong suốt giai đoạn từ năm 1995 đến nay đã có sự chuyển dịch theo đúng hướng CNH, được thể hiện ở Biểu đồ 3.6.

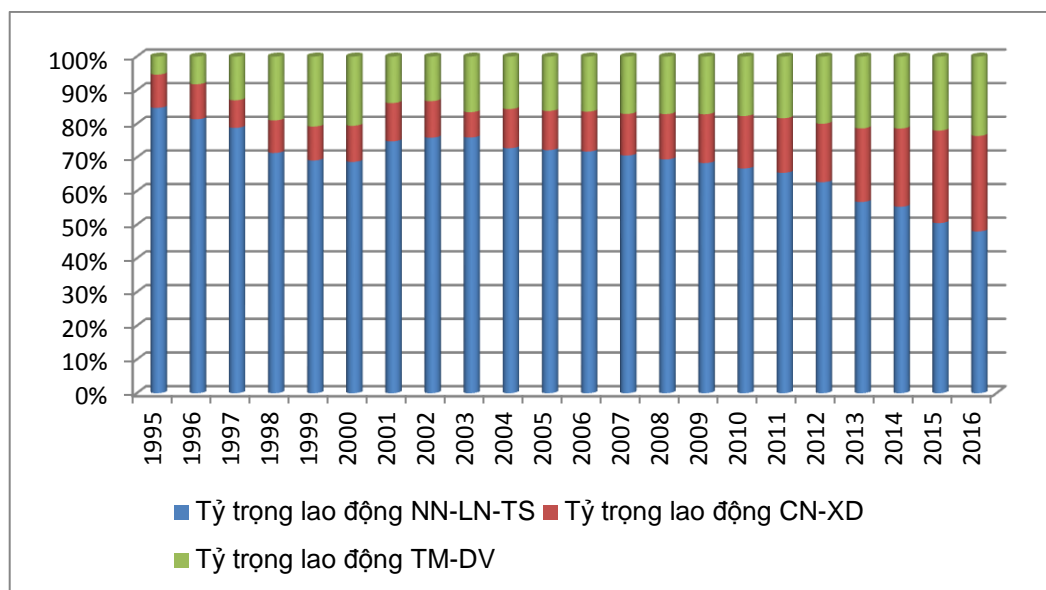

Biểu đồ 3.6: Cơ cấu GRDP theo ngành kinh tế tỉnh Thái Nguyên

Nguồn: NGTK tỉnh Thái Nguyên năm 1995 đến 2016

3.3.3. Cơ cấu lao động

Chuyển dịch cơ cấu kinh tế tạo đà thúc đẩy sự chuyển dịch cơ cấu lao động theo hướng lao động sẽ di chuyển sang các ngành hấp dẫn hơn xét về khía cạnh quy mô và hiệu quả. Cơ cấu lao động tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 1995 – 2016 được thể hiện ở Biểu đồ 3.9.

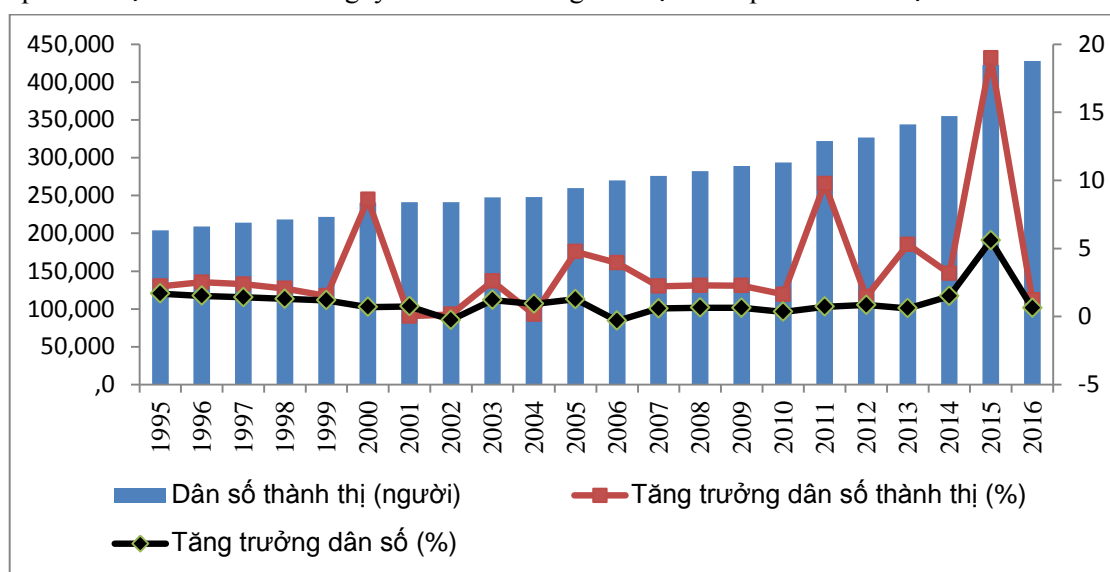

Biểu đồ 3.9: Cơ cấu lao động theo ngành kinh tế tỉnh Thái Nguyên

Nguồn: NGTK tỉnh Thái Nguyên

3.3.4. Đô thị hóa

Tăng trưởng, chuyển dịch cơ cấu kinh tế, cơ cấu lao động theo hướng CNH trong thời gian vừa qua trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên có ảnh hưởng tích cực đến quá trình đô thị hóa.

Biểu đồ 3.11: Dân số đô thị và tốc độ đô thị hóa tỉnh Thái Nguyên

Nguồn: The World Bank và NGTK tỉnh Thái Nguyên

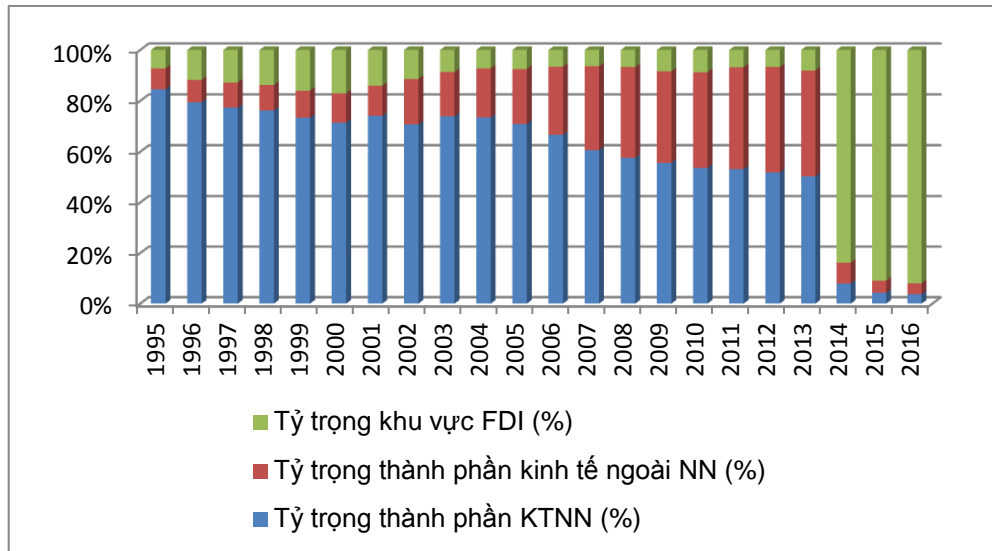
3.3.5. Chỉ số công nghiệp hóa tỉnh Thái Nguyên

Chỉ số CNH tỉnh Thái Nguyên tính đến hết năm 2016 đạt 89,09%, hoàn thành giai đoạn 2.

3.4. Ảnh hưởng tích cực của FDI tới quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa tỉnh Thái Nguyên

3.4.1. Thúc đẩy giá trị gia tăng ngành công nghiệp

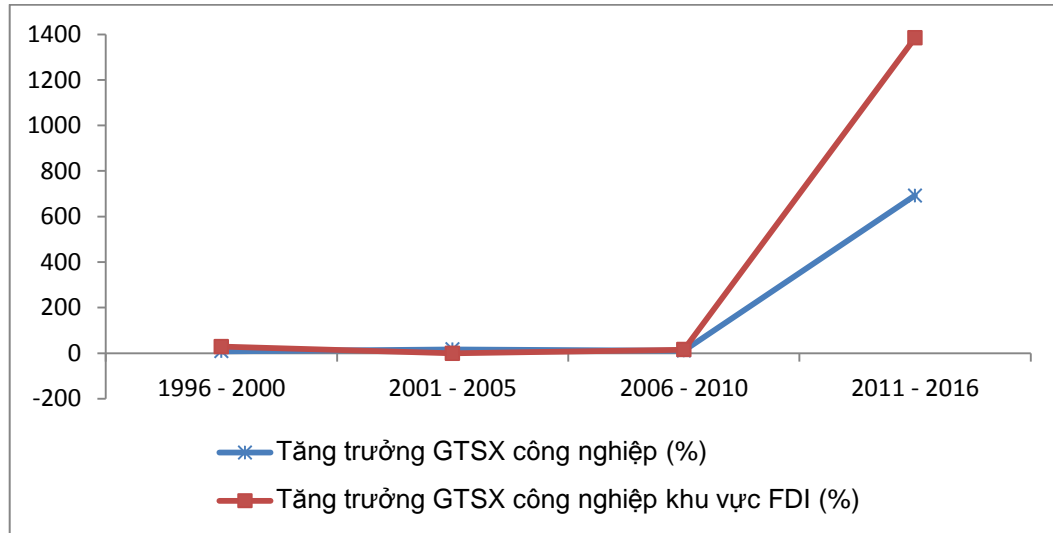
Tỷ trọng giá trị sản xuất ngành công nghiệp của khu vực FDI tăng từ 7,25% năm 1995 lên đến 91,94% năm 2016.

Biểu đồ 3.13: Tỷ trọng các thành phần kinh tế trong giá trị sản xuất công nghiệp

Nguồn: NGTK tỉnh Thái Nguyên năm 1995 đến 2016

Bên cạnh đó, FDI cũng là thành phần kinh tế có tốc độ tăng trưởng biến động rất mạnh.

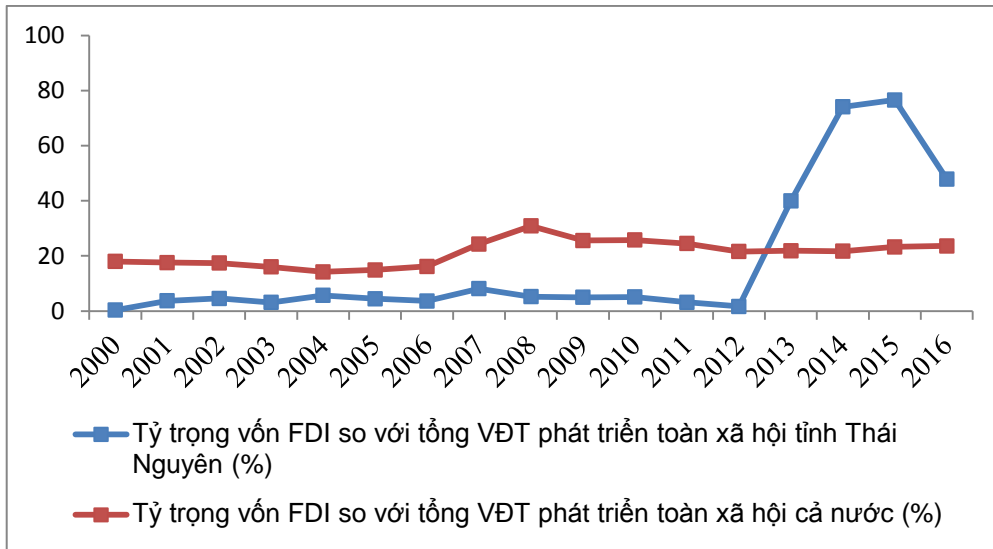
Biểu đồ 3.14: Tăng trưởng GTSX công nghiệp và GTSX công nghiệp khu vực FDI tỉnh Thái Nguyên, 1995 - 2016

Nguồn: NGTK tỉnh Thái Nguyên và tính toán của tác giả

Ngoài ra, khu vực có vốn FDI cũng làm thay đổi cơ cấu sản phẩm công nghiệp chủ yếu của tỉnh trong hai năm gần đây. Trong số các sản phẩm công nghiệp chủ yếu năm 2014 và 2015 của tỉnh Thái Nguyên có thêm sản phẩm điện thoại thông minh và máy tính bảng.

3.4.2. Thúc đẩy tăng trưởng kinh tế

FDI góp phần bổ sung cho vốn đầu tư phát triển

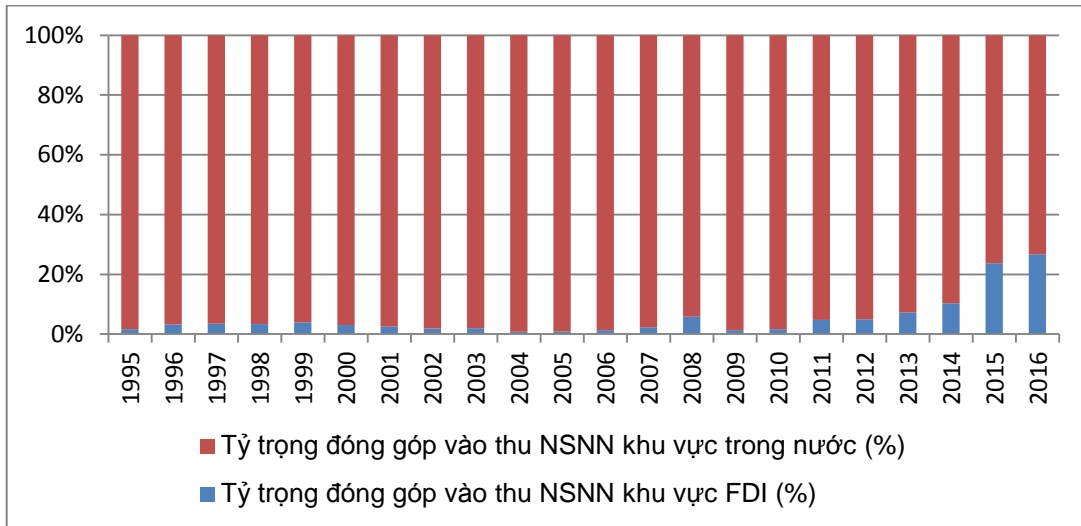

Biểu đồ 3.15: Đóng góp của nguồn vốn FDI trong tổng vốn đầu tư phát triển toàn xã hội tỉnh Thái Nguyên và cả nước

Nguồn: TCTK và NGTK tỉnh Thái Nguyên

FDI tạo nguồn thu ngân sách nhà nước tỉnh Thái Nguyên

Thu ngân sách nhà nước từ khu vực FDI được thể hiện ở Biểu đồ 3.16.

Biểu đồ 3.16: Đóng góp của khu vực FDI vào NSNN tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 1995 - 2016

Nguồn: NGTK tỉnh Thái Nguyên

FDI góp phần thúc đẩy xuất khẩu

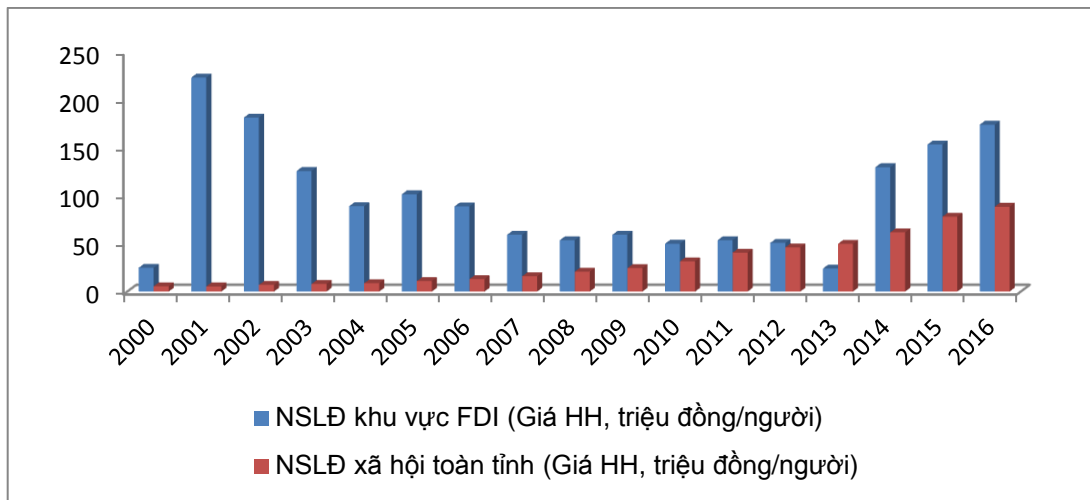
Quy mô xuất khẩu khu vực FDI tăng mạnh trong những năm gần đây đã có những đóng góp quan trọng đối với thúc đẩy xuất khẩu của tỉnh.

FDI góp phần tạo việc làm và nâng cao chất lượng nguồn nhân lực

Bên cạnh đó, thông qua thu hút và sử dụng FDI, người lao động được đào tạo và nâng cao kỹ năng nghề nghiệp.

FDI góp phần tăng năng suất lao động xã hội

Năng suất lao động tỉnh Thái Nguyên tăng mạnh do đóng góp của năng suất lao động trong các ngành, thành phần kinh tế, trong đó có sự đóng góp quan trọng của năng suất lao động khu vực FDI và năng suất lao động ngành công nghiệp của tỉnh.

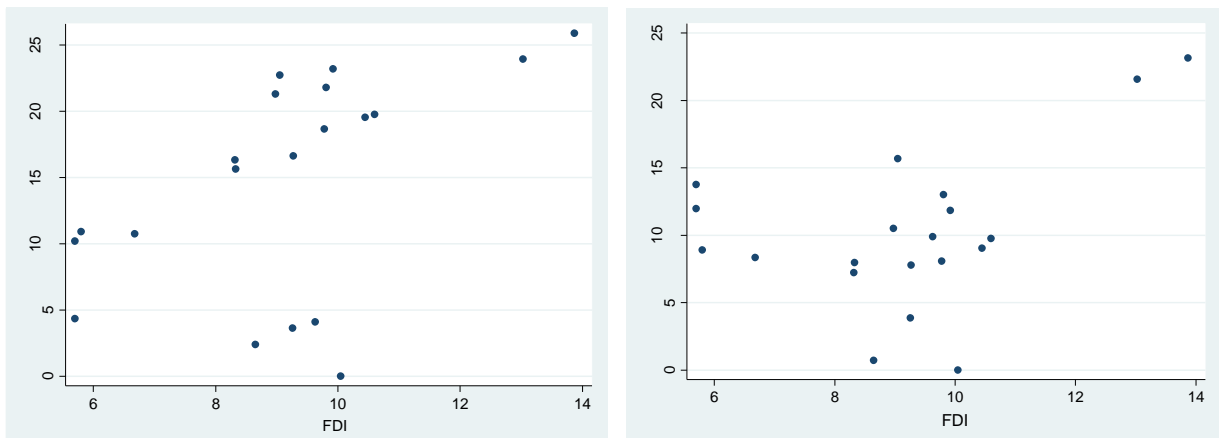
Biểu đồ 3.19: NSLĐ xã hội và NSLĐ khu vực FDI tỉnh Thái Nguyên

Nguồn: Tính toán từ số liệu NGTK tỉnh Thái Nguyên

3.4.3. Thúc đẩy chuyển dịch cơ cấu kinh tế và cơ cấu lao động

Đối với chuyển dịch cơ cấu theo ngành kinh tế.

FDI có tác động tích cực đối với chuyển dịch cơ cấu kinh tế và cơ cấu lao động tỉnh Thái Nguyên trong giai đoạn 1995 – 2016 như thể hiện ở Biểu đồ 3.20.

Biểu đồ 3.20: Mối quan hệ giữa FDI, chuyển dịch cơ cấu kinh tế và chuyển dịch cơ cấu lao động theo ngành tỉnh Thái Nguyên

Nguồn: Tính toán từ số liệu NGTK tỉnh Thái Nguyên

Đối với chuyển dịch cơ cấu theo thành phần kinh tế.

FDI góp phần quan trọng vào chuyển dịch cơ cấu lao động và cơ cấu kinh tế theo thành phần kinh tế tại tỉnh Thái Nguyên. Với vai trò là chủ thể kinh tế, các doanh nghiệp FDI cũng sử dụng các nguồn lực cơ bản là vốn và lao động. Sự phát triển mạnh mẽ của khu vực FDI đã dẫn đến tỷ trọng lao động của thành phần kinh tế này tăng 13,45 điểm % trong giai đoạn 1995 – 2016. Có được kết quả này là do khu vực FDI đã tạo động lực đẩy mạnh tốc độ chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo thành phần kinh tế trong hai năm gần đây.

3.4.4. Thúc đẩy quá trình đô thị hóa

FDI góp phần quan trọng thúc đẩy quá trình đô thị hóa tỉnh Thái Nguyên theo cả chiều rộng và chiều sâu.

3.5. Phân tích định lượng ảnh hưởng tích cực của FDI tới quá trình CNH, HĐH tại tỉnh Thái Nguyên

Đề tài sử dụng hệ số phân tích hồi quy đơn biến giữa biến độc lập là FDI (đo lường bằng vốn FDI thực hiện) và các biến phụ thuộc lần lượt là các chỉ tiêu đo lường công nghiệp hóa.

Bảng 3.13. Kết quả ước lượng ảnh hưởng của FDI tới CNH, HĐH tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 1995 - 2016

	GRDP công nghiệp	Tăng trưởng kinh tế	Chuyển dịch CCKT	Chuyển dịch CCLĐ	Đô thị hóa
FDI	0,4133*** (0,000)	0,2878*** (0,000)	2,5202*** (0,000)	2,3304*** (0,000)	1,3330*** (0,000)
Constant	13,8983*** (0,000)	5,4348*** (0,000)	10,1159*** (0,000)	8,1929*** (0,000)	21,4864*** (0,000)
R – squared	0,6196	0,6379	0,5870	0,5935	0,6467

Chú thích: *** có ý nghĩa thống kê ở mức 1%. Số trong ngoặc đơn là giá trị p.

Nguồn: Kết quả hồi quy của tác giả

Kết quả hồi quy cho thấy, các mô hình hồi quy đều có ý nghĩa thống kê ở mức ý nghĩa 1%. Điều này một lần nữa minh chứng cho những phân tích thống kê mô tả ở phần trên về ảnh hưởng của FDI đến quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa thông qua ảnh hưởng của FDI tới các chỉ tiêu cơ bản đo lường công nghiệp hóa trong giai đoạn 1995 - 2016. Cụ thể:

(i) Kết quả ước lượng ảnh hưởng của FDI tới giá trị gia tăng ngành công nghiệp (GRDP công nghiệp) chỉ ra rằng FDI có ảnh hưởng tích cực đến GRDP công nghiệp với 61,96% sự thay đổi của GRDP công nghiệp tỉnh Thái Nguyên trong giai đoạn 1995 - 2016 được giải thích bởi tác động của vốn FDI. Khi vốn FDI tăng lên 1% thì GRDP công nghiệp /người tỉnh Thái Nguyên tăng lên 0,4133% ở mức ý nghĩa thống kê 1%. Kết quả này cho thấy, tăng trưởng kinh tế tỉnh Thái Nguyên trong thời gian qua có sự đóng góp rất lớn của vốn FDI. Kết quả này cũng phù hợp với phân tích trước đó về những đóng góp của nguồn vốn FDI đối với ngành công nghiệp, thúc đẩy gia tăng tỷ trọng ngành công nghiệp trong cơ cấu kinh tế.

(ii) Kết quả ước lượng ảnh hưởng của FDI tới tăng trưởng kinh tế (GRDP/người) cho thấy FDI có ảnh hưởng tích cực đến tăng trưởng kinh tế và 63,79% sự thay đổi trong tăng trưởng kinh tế tỉnh Thái Nguyên trong giai đoạn nghiên cứu được giải thích bởi tác động của vốn FDI. Như vậy, khi vốn FDI tăng lên 1% thì GDP/người tỉnh Thái Nguyên tăng lên 0,2878% ở mức ý nghĩa thống kê 1%. Kết quả này cho thấy, tăng trưởng kinh tế tỉnh Thái Nguyên trong thời gian qua có sự đóng góp rất lớn của vốn. Kết quả này cũng phù hợp với phân tích trước đó về những đóng góp của nguồn vốn FDI đối các yếu tố tăng trưởng như: tỷ trọng vốn FDI ngày càng lớn trong tổng vốn đầu tư phát triển toàn xã hội, xuất khẩu của khu vực FDI chiếm gần 100% tổng kim ngạch xuất khẩu toàn tỉnh trong những năm gần đây. Bên cạnh đó, đóng góp của khu vực FDI vào nguồn thu ngân sách nhà nước của tỉnh khá cao. Kết quả thực nghiệm trong nghiên cứu này cũng phù hợp với nhiều nghiên cứu thực nghiệm về tác động của FDI đến tăng trưởng kinh tế, trong đó FDI có tác động thuận chiều và có ảnh hưởng đáng kể đến tăng trưởng kinh tế.

(iii) Kết quả hồi quy cho thấy FDI cũng có ảnh hưởng tích cực thúc đẩy quá trình chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo hướng CNH, HĐH. Kết quả hồi quy chỉ ra rằng 58,70% sự thay đổi trong tốc độ chuyển dịch cơ cấu kinh tế tỉnh Thái Nguyên được giải thích bởi tác động của vốn FDI. Cụ thể, khi FDI tăng lên 1% thì chuyển dịch cơ cấu kinh tế tăng lên 2,5202% ở mức ý nghĩa 1%. Kết quả nghiên cứu này một lần nữa khẳng định vai trò của nguồn vốn FDI đối với việc thúc đẩy quá trình chuyển dịch cơ cấu kinh tế của tỉnh Thái Nguyên, góp phần bổ sung thêm bằng chứng thực nghiệm về mối quan hệ giữa FDI và chuyển dịch cơ cấu kinh tế ở địa phương cấp tỉnh.

(iv) Kết quả ước lượng cho thấy FDI ảnh hưởng tích cực đối với quá trình chuyển dịch cơ cấu lao động. Trong mô hình này, 59,35% sự thay đổi của tốc độ chuyển dịch cơ cấu lao động được giải thích bởi sự tác động của yếu tố vốn FDI. Trong đó, vốn FDI tăng thêm 1% thì cơ cấu lao động chuyển dịch tăng 2,3304%. Kết quả ước lượng này một lần nữa khẳng định rằng FDI là nhân tố quan trọng thúc đẩy quá trình chuyển dịch cơ cấu lao động tỉnh Thái Nguyên trong thời gian qua.

(v) Kết quả ước lượng ảnh hưởng của vốn FDI tới quá trình đô thị hóa cho thấy 64,67% sự thay đổi của biến số đô thị hóa được giải thích bởi sự tác động của vốn FDI ở mức ý nghĩa 1%. Cụ thể, khi FDI tăng lên 1% thì tỷ lệ dân số đô thị tăng 1,3330%. Quá trình đô thị hóa tỉnh Thái Nguyên trong những năm gần đây tăng mạnh, nhờ sự chuyển dịch lao động từ khu vực nông thôn, lao động nông nghiệp sang lao động công nghiệp ở khu vực đô thị dẫn đến đẩy nhanh tốc độ đô thị hóa của tỉnh. Quá trình này cũng có vai trò tích cực của nguồn vốn FDI và khu vực có vốn FDI trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên khi góp phần phát triển các khu công nghiệp, cụm công nghiệp dẫn đến đẩy nhanh quá trình di dân nông thôn ra thành thị.

3.6. Đánh giá chung về ảnh hưởng tích cực của đầu tư trực tiếp nước ngoài đối với quá trình CNH, HĐH tại tỉnh Thái Nguyên

3.6.1. Những kết quả chính

Từ những kết quả phân tích về vai trò và mối quan hệ giữa FDI với quá trình CNH, HĐH tại tỉnh Thái Nguyên ở trên có thể thấy:

(i) FDI có tương quan chặt, thuận chiều với nhiều chỉ tiêu đo lường CNH, HĐH. FDI còn là nhân tố quyết định tới quá trình CNH, HĐH tỉnh Thái Nguyên trong giai đoạn nghiên cứu.

(ii), Trong giai đoạn nghiên cứu, FDI có ảnh hưởng thuận chiều lên các biến đo lường CNH. Nói cách khác, FDI có ảnh hưởng tích cực, thúc đẩy quá trình CNH tại tỉnh Thái Nguyên. Cụ thể:

- FDI có ảnh hưởng tích cực đến tăng trưởng kinh tế.
- FDI là một trong những nhân tố quan trọng góp phần thúc đẩy chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo hướng CNH.
- FDI có ảnh hưởng tích cực đến cơ cấu lao động và quá trình chuyển dịch cơ cấu lao động theo hướng CNH.
- FDI thúc đẩy quá trình đô thị hóa.
- FDI thúc đẩy quá trình CNH.

3.6.2. Những điểm hạn chế và nguyên nhân

- Đóng góp của FDI cho tăng trưởng chưa cân đối giữa các ngành kinh tế, tăng trưởng ngành dịch vụ còn thấp;

- Chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo ngành và sự phát triển giữa các ngành chưa cân đối, trong khi tỷ trọng ngành công nghiệp vượt mục tiêu thì tỷ trọng ngành nông nghiệp và dịch vụ không đạt mục tiêu đề ra;

- Đô thị hóa phát triển không cân đối giữa các huyện/ thành phố/ thị xã trên địa bàn tỉnh.

CHƯƠNG 4: GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG THU HÚT VÀ SỬ DỤNG FDI NHẪM THÚC ĐẨY QUÁ TRÌNH CÔNG NGHIỆP HÓA, HIỆN ĐẠI HÓA TỈNH THÁI NGUYÊN

4.1. Định hướng hoạt động FDI và CNH, HDH tỉnh Thái Nguyên

4.1.1. Định hướng thu hút và sử dụng FDI

4.1.2 Định hướng công nghiệp hóa, hiện đại hóa tỉnh Thái Nguyên

4.1.2.1. Xu thế công nghiệp hóa ở Việt Nam

4.1.2.2. Định hướng công nghiệp hóa tỉnh Thái Nguyên

4.2. Giải pháp tăng cường thu hút và sử dụng FDI nhằm thúc đẩy quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa tỉnh Thái Nguyên

4.2.1. Giải pháp thu hút FDI nhằm đảm bảo nguồn vốn thực hiện công nghiệp hóa tỉnh Thái Nguyên

(i) Nâng cao nhận thức cho đội ngũ lãnh đạo, cán bộ công chức các cấp, ngành tỉnh Thái Nguyên về sự cần thiết phải thu hút FDI hướng vào thực hiện quá trình CNH của tỉnh.

(ii) Hoàn thiện công tác quy hoạch theo ngành, vùng, theo thành phần kinh tế, quy hoạch các khu công nghiệp, cụm công nghiệp trên địa bàn tỉnh.

(iii) Hoàn thiện cơ chế, chính sách liên quan thu hút và sử dụng FDI

(iv) Hoàn thiện cơ sở hạ tầng kỹ thuật và cơ sở hạ tầng xã hội

(v) Tiếp tục cải cách hành chính theo hướng gọn nhẹ, phát huy tốt cơ chế một cửa, minh bạch hóa các thông tin, phòng chống tham nhũng nhằm giảm chi phí không chính thức liên quan đến hoạt động đầu tư.

(vi) Tiếp tục phát triển các khu công nghiệp, cụm công nghiệp tạo động lực thu hút FDI

(vii) Phát huy có hiệu quả Hiệp ước phát triển “Hai hành lang, một vành đai kinh tế” giữa Chính phủ Việt Nam và Chính phủ Trung quốc.

(viii) Nâng cao chất lượng nguồn nhân lực

(ix) Hoàn thiện bộ máy quản lý hoạt động đầu tư trên địa bàn tỉnh nhằm tăng cường sự phối hợp giữa các Sở, Ban, Ngành và tránh chồng chéo trong quá trình thực hiện.

(x) Coi trọng công tác xúc tiến đầu tư, đa dạng hóa các hình thức xúc tiến đầu tư, đẩy mạnh hỗ trợ sau đầu tư nhằm thu hút và giữ chân các nhà đầu tư nước ngoài.

4.2.2. Giải pháp tăng cường vai trò của FDI nhằm thúc đẩy quá trình công nghiệp hóa tỉnh Thái Nguyên

(i) Nâng cao nhận thức của cán bộ quản lý hoạt động FDI và các cấp, các ngành trong toàn tỉnh về tác động của FDI đối với quá trình CNH của tỉnh.

(ii) Tiếp tục cải cách thủ tục hành chính theo cơ chế liên thông một cửa, hoàn thiện cơ sở hạ tầng nhằm hỗ trợ các dự án FDI triển khai và mở rộng hoạt động đầu tư trên địa bàn tỉnh.

(iii) Tỉnh Thái Nguyên cần tiếp tục hoàn thiện các cơ chế, chính sách liên quan đến hoạt động FDI.

Thứ nhất, cần hoàn thiện cơ chế, chính sách để ràng buộc các nhà đầu tư nước ngoài thực hiện các cam kết kinh doanh ban đầu đã ký kết.

Thứ hai, hoàn thiện cơ chế chính sách khuyến khích tác động lan tỏa của doanh nghiệp FDI với doanh nghiệp của tỉnh.

(iv) Bên cạnh việc hoàn thiện cơ chế chính sách để các nhà đầu tư thực hiện đúng cam kết kinh doanh thì tỉnh Thái Nguyên cũng cần có những ưu đãi đầu tư hơn nữa vào các ngành mũi nhọn,

những ngành có lợi thế so sánh của tỉnh, những vùng khó khăn cần được đầu tư để phát triển, kịp thời giải quyết vướng mắc trong quá trình thực hiện đầu tư.

(v) Nâng cao chất lượng nguồn nhân lực để đáp ứng tốt yêu cầu của những ngành, lĩnh vực đòi hỏi nguồn nhân lực chất lượng cao.

(vi) Hoàn thiện, nâng cao hiệu quả chế độ phân cấp quản lý hoạt động FDI bao gồm quản lý quá trình thực hiện đầu tư của các cấp, ngành trên địa bàn tỉnh.

(vii) Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát việc triển khai các dự án FDI.

(viii) Phát triển đồng bộ hệ thống đô thị tỉnh Thái Nguyên, tạo đà thu hút FDI tiếp tục nâng cấp đô thị theo chiều sâu, thúc đẩy sự gia tăng tỷ lệ đô thị hóa.

KẾT LUẬN VÀ HÀM Ý CHÍNH SÁCH

Vai trò của nguồn vốn FDI và khu vực có vốn FDI đối với quá trình CNH ở phạm vi quốc gia cũng như phạm vi địa phương cấp tỉnh ở các nước nhận đầu tư, đặc biệt là các nước đang phát triển đã được khẳng định qua nhiều nghiên cứu lý luận và thực nghiệm. Thông qua hoạt động FDI nước nhận đầu tư có thể bổ sung lượng vốn thiếu hụt, phát triển năng lực công nghệ, kỹ năng quản lý, phát triển nguồn nhân lực, tiếp cận mạng lưới sản xuất và phân phối toàn cầu, phát triển các doanh nghiệp trong nước... từ đó thúc đẩy tăng trưởng, chuyển dịch cơ cấu kinh tế, phát triển các đô thị cả về chiều rộng và chiều sâu...

Ở Việt Nam, sau hơn 30 năm kể từ khi Luật Đầu tư nước ngoài được ban hành năm 1987 nguồn vốn FDI và khu vực có vốn FDI được ghi nhận như là động lực thúc đẩy phát triển và hội nhập quốc tế, đặc biệt là trong lĩnh vực thương mại và đầu tư. Đầu tư trực tiếp nước ngoài đã góp phần giúp Việt Nam thực hiện nhiều mục tiêu phát triển, trong đó có nhiều chỉ tiêu CNH, HĐH.

Thái Nguyên là địa phương có nhiều lợi thế trong thu hút và sử dụng FDI so với các địa phương khác trong khu vực. Với vị trí địa lý thuận lợi, cơ sở hạ tầng phát triển tương đối đồng bộ, giàu tài nguyên thiên nhiên, đặc biệt là trung tâm văn hóa, giáo dục của cả khu vực Trung du và Miền núi phía Bắc với mạng lưới các trường chuyên nghiệp đào tạo đa ngành... Với những lợi thế đó cùng với sự nỗ lực trong công tác điều hành của Chính quyền địa phương, sự cải thiện không ngừng môi trường đầu tư đã đưa Thái Nguyên trở thành một trong những tỉnh hàng đầu về thu hút FDI của cả nước. Thái Nguyên đã thu hút được nhiều dự án FDI lớn của các tập đoàn đa quốc gia như Samsung của Hàn Quốc. Đề tài khái quát về hoạt động FDI và quá trình CNH tỉnh Thái Nguyên cũng như phân tích vai trò của FDI đối với quá trình CNH, HĐH của tỉnh. Kết quả phân tích thực trạng FDI tại tỉnh Thái Nguyên cho thấy có nhiều kết quả đáng ghi nhận, đặc biệt là những khởi sắc trong mấy năm gần đây. Quá trình CNH tỉnh Thái Nguyên trong thời gian qua đã đi đúng định hướng, nhiều chỉ tiêu CNH đạt và vượt mức bình quân chung của cả nước. Có được kết quả trên là do sự đóng góp quan trọng của nguồn vốn FDI và khu vực có vốn FDI. Bên cạnh những kết quả đạt được, thu hút FDI và quá trình CNH tỉnh Thái Nguyên trong thời gian qua cũng bộc lộ những hạn chế như thu hút FDI chưa ổn định, mất cân đối giữa các ngành, lĩnh vực, quá trình CNH mặc dù đi đúng hướng nhưng tốc độ còn chậm, phát triển mất cân đối giữa các ngành, địa bàn trong tỉnh. Trên cơ sở đánh giá những kết quả đạt được, những hạn chế và nguyên nhân trong thu hút FDI, CNH trong thời gian vừa qua tác giả đã đề xuất các giải pháp nhằm tăng cường thu hút FDI đảm bảo nguồn vốn cho CNH, đồng thời thúc đẩy quá trình CNH tỉnh Thái Nguyên trong thời gian tới theo đúng định hướng đề ra.

Bên cạnh những kết quả đạt được trong phân tích vai trò của FDI đối với quá trình CNH, HĐH tại tỉnh Thái Nguyên vẫn còn nhiều vấn đề cần nghiên cứu về FDI, như mặt trái hay ảnh hưởng tiêu cực đối với sự phát triển kinh tế xã hội và quá trình CNH, HĐH rất cần những nghiên cứu tiếp theo. Mặc dù tác giả đã cố gắng thu thập đầy đủ dữ liệu phục vụ cho nghiên cứu nhưng do đặc thù địa bàn nghiên cứu nên đề tài không tránh khỏi những hạn chế. Nhóm tác giả rất mong nhận được ý kiến đóng góp của các nhà khoa học đề tài được hoàn thiện hơn.